

In de serie Marxistische Geschriften (Prijs per nummer 10 cent).

- No: 1 Over Proletarische Doelstelling en Vraagstukken van Tactiek
- No: 2 Darwinisme en Marxisme.
- No: 3 De Beweging van het Kapitalistisch Bedrijfsleven
- No: 4 Ethiek en Socialisme & Het Historisch Materialisme
- No: 5 Stellingen over het Bolsjewisme
- No: 6 De Tegenstellingen tusschen Luxemburg en Lenin
- No: 7 De Ontwikkeling van de Buitenlandsche Politiek van de Sovjet-Unie (in voorbereiding).

In de "Gorterserie" o.m.:

- Het historisch materialisme.....20 cent.
- Open brief aan Partijgenoot Lenin....10 cent.
- Het Communistisch Manifest.....10 cent.

Verder is verkrijgbaar de "Rätekorrespondenz" - Theoretisches- und Diskussionsorgan für die Rätebewegung. Prijs per nummer 10 cent.
Inhoud van het laatst-verschenen nummer (December 1935)
Der Bergarbeiterstreik in Belgien Mai 1935.
Klassenkampf im Kriege.

P. I. C. PERSDIENST VAN DE GROEP VAN INTERNATIONALE COMMUNISTEN

Deze persdienst verschijnt minstens éénmaal per maand.
Stuur ons uw vrijwillige bijdrage.

Int. Instituut Soc. Geschiedenis Amsterdam

DOELSTELLING:

De ontwikkeling van het kapitalisme voert tot steeds heviger crisissen, welke in steeds groter werkeloosheid en telkens dieper ontzetting van het productieapparaat hun uitdrukking vinden, waardoor miljoenen arbeiders buiten de productie staan en aan de uit-hongering zijn prijsgegeven. De toenemende versarming en de steeds groeiende onzekerheid

van bestaan dwingen de arbeidersklasse den strijd voor de communistische productiewijze aan te binden. De groepen van Internationale Communisten wekken de arbeiders in dezen strijd op, het beheer en de leiding van productis en distributie volgens algemeen geldende, maatschappelijke regels ZELF ter hand te nemen, om zoo DE ASSOCIATIE VAN VRIJE EN GELIJKE PRODUCTENTEN te verwezenlijken. De groepen van Internatio-

nale Communisten zien den wezenlijken vooruitgang der arbeidersbeweging in de ontwikkeling van het zelfbewustzijn der arbeiders. Daarom plaatsen ze zich tegenover de leiderspolitiek van de parlementaire partijen en van de vakbeweging en stellen de leuze:
ALLE MACHT AAN DE ARBEIDERSRADEN!
DE PRODUCTIE IN HANDEN VAN DE BEDRIJFS-ORGANISATIES!

Negende Jaargang No: 4.
Maart 1936 No: 1.

ALLE MACHT AAN DE ARBEIDERSRADEN!
DE PRODUCTIE IN HANDEN DER BEDRIJFSORGANISATIE'S!

DE ONTWIKKELING VAN DE BUITENLANDSCHE POLITIEK DER SOWJET-UNIE.

De jongste wendingen in de politiek van een aantal bij de Komintern aangesloten partijen, wordt wel de 4e Aug. van de Derde Internationale genoemd. Hoe voor de hand liggend een dergelijke vergelijking ook schijnt, toch geeft zij de feiten hiermee niet juist weer. Wanneer men van de wijze van uitdrukking der Komintern frasologie afziet en zich tot de kern van de zaak bepaalt, zal men moeten inzien dat dergelijke conclusies niet opgaan. Want de huidige toestand van de Komintern politiek beteekent slechts een logische voortzetting van de ontwikkeling, die met de binnen- en buitenlandse politiek van de russische revolutie onder Lenin werd ingezet.

Het zijn (oud)bekende feiten, dat de Komintern volkomen afhankelijk is van de russische buitenlandse politiek en dat deze omgekeerd afhangt in de eerste plaats van de ontwikkeling in Rusland zelf, en in de tweede plaats echter ook van de houding van Rusland ten opzichte van de toonaangevende machten van het kapitalistische en imperialistische wereld systeem. Een schets van de ontwikkeling der russische buitenlandse politiek zal dit met voldoende duidelijkheid aantonen,

De periode der revolutie.

De bolsjewiki gingen de wereldoorlog in met een program voor de russische revolutie, dat in alle groote lijnen reeds uitgewerkt was en tengevolge van de noodzakelijkheid van de strijd tegen de/niet/imperialistische oorlog, internationaal werd. Dit program was gebaseerd op een proletarische internationale, zooals dit door de linksche marxisten rondom Luxemburg vertegenwoordigd werd. Het was veeleer gebaseerd op de sociale en buitenlandse politieke voorwaarden van de russische revolutie zelf, die door het samen treffen van de actief-imperialistische politiek der Europeesche grootmachten en van de koloniale onderdrukking van de Aziatische boerenbevolking groeide. Aan de hand van dit samen treffen ontwierp Lenin het volgende beeld van zijn anti-oorlogs en revolutie politiek. De wereldoorlog is een imperialistische oorlog, die door actie-imperialistische revolutie moet worden beëindigd. Dit is een internationale taak, die de socialisten van ieder land in hun eigen land moeten uitvoeren. Wij russen moeten om te beginnen "als kleinste kwaad" de nederlaag van het Czarisme tot stand brengen en dit door een arbeiders en boerenrevolutie

ten vollen brengen, d.w.z. de radicale burgerlijke revolutie doorvoeren. Deze revolutie kan worden het voorspel van de wereldrevolutie, wanneer andere landen volgen. Dat kan gebeuren, indien zich ten eerste in Europa de proletarische massa's tot de socialistische revolutie verheffen en ten tweede de boerenmassa's in Azië, enz. in een anti-imperialistische, d.i. nationaal-burgerlijke revolutie opstaan. In de hoog-kapitalistische gebieden van de toenmalige wereld was één klasse - het proletariaat - de voorvechter van de wereldrevolutie; in de koloniën waren het "onderdrukte naties". Het samengaan van beide zou het "wereldimperialisme" vernietigen, om het te vervangen door een wereldstelsel dat in zijn proletarisch-agrarische combinatie soortgelijke internationale verhoudingen zou moeten scheppen, als de latere Russische Revolutie in Russische maatstaf bracht.

Overeenkomstig deze houding ontwikkelden de bolsjewiki in het jaar 1917 hun buitenlandsche politiek als strijdmiddel tegen het Kerensky-systeem. Geen aparte vrede met Duitschland, Verbodering aan alle fronten, Revolutionaire en Internationale liquidatie van de oorlog, Opheffing van alle oudere en nieuwere annexaties, Zelfbeschikking van alle volkeren, tot aan het recht van afscheiding toe. Aan de macht gekomen, legden de bolsjewiki onmiddellijk dit anti-imperialistische vredeprogram in het decreet betreffende de vrede van 8 November 1918 neer. Zij stelden alle oorlogvoerende volkeren en hun regeeringen voor "een rechtvaardige en democratische vrede te sluiten", wendden zich echter "in het bijzonder tot de klassebewuste arbeiders in de 3 meest ontwikkelde naties der menschheid en de 3 machtigste aan deze oorlog deelnemende landen - Engeland, Frankrijk en Duitschland."

De bolsjewiki probeerden langs de lijn der onderhandelingen met de imperialistische regeeringen, door middel van de oproepen aan het proletariaat der imperialistische landen en langs de weg van hun nationaliteiten-politiek het uitbreken van de wereldrevolutie te bereiken. Dat zou echter reeds dadelijk onmogelijk blijken.

De eerste nederlaag van de bolsjewistische buitenlandsche politiek.

De Russen bereikten de vrede niet door een algemeene staking van de strijdende legers. Zij konden ook niet doorvechten, omdat hun oude leger totaal was vernietigd en een nieuw niet uit de grond kon worden gestampt. Hun om steun vragende oproepen aan het Europeesche proletariaat, oproepen om zich tegen de imperialistische regeeringen te verzetten, vonden geen weerklank. Wat er van hun vredes-politiek overbleef, was allereerst de noodlottige losscheuring van de randstaten van Rusland, die door de bolsjewiki werd goedgekeurd en die eerst tot het neerslaan van de opstanden der arbeiders daar leidde, om vervolgens ruimte te geven aan de opmarsch van de invasie der Entente-machten. De bolsjewiki waren gedwongen met de Duitse regeering te onderhandelen. Trotzky probeerde in Brest-Litowak het oude standpunt te redden en zich aan de Duitse eischen te onttrekken door de formule "noch oorlog, noch vrede". Maar de Duitse legers zetten zich weer in beweging en kort daarop teekenden de bolsjewiki belangrijk slechtere voorwaarden.

Van te voren had de Raad van Volkscommissarissen de regeeringen van de Entente-landen tot de deelname aan de vredesonderhandelingen uitgenoodigd. Zij bedreigden hen in hun nota van 30 December 1917: "Wanneer echter de verbonden regeeringen in blinde halsstarrigheid, die in verval zijnde en ondergaande klassen kenmerkt, opnieuw weigeren aan de onderhandelingen deel te nemen, zal de arbeidersklasse zich voor de harde noodzakelijkheid zien geplaatst, de heerschappij te onttrekken aan hen, die de volkeren geen vrede willen of kunnen geven." - De Entente vatte een dergelijke taal als een indirecte oorlogsverklaring op, brak de laatste nog bestaande betrekkingen met Sovjet-Rusland af en begon zonder dralen met de voorbereiding van haar gewapende interventie, die de stevige ruggegraat van de daarop volgende, meerdere jaren durende, burgeroorlog vormde.

Nog rekenden de bolsjewiki er mee, dat hun politieke lijn, wat betreft de wereldrevolutie, zou zijn te verwerklijken. Zij probeerden zich door compromissen en door een algemeene terugtochts-tactiek bij een intensievere propagandistische inwerking op het Europeesche proletariaat de tijdwinst te verzekeren, die hen de mogelijkheid van een internationaal voorwaarts stooten nog zou laten. Het verloop van de gebeurtenissen na de ineenstorting der centralen toonde echter niet alleen de algemeene onrijpheid van het Europeesche proletariaat, maar ook de onmogelijkheid om de bolsjewistische wereldrevolutie in werkelijkheid om te zetten.

De periode van de burgeroorlog.

Op 28 Nov. 1917 verklaarde de Raad van Volkscommissarissen: "De leiders van de overwinnende revolutie hebben geen erkenning van vertegenwoordigers der kapitalistische diplomatie nodig." Daarom annuleerden de Russen de czaristische verdragen over de verdeling van Perzië en Turkije en riepen "alle werkende Muzelmannen" op, om de imperialistische uitbuiters uit hun land te verjagen. Zij wilden het imperialisme van twee kanten in de klem zetten. Des te heftiger echter streefde dit emaar, hun inval ter vernietiging van het bolsjewisme te bespoedigen. Want de keten van wit-gardistische opstanden was in werkelijkheid niets anders dan de vermoede interventie der Entente-machten, die de witte generaals van wapens, geld en troepen voorzagen, omdat zij wegens de gespannen sociale toestand in hun eigen landen een directe oorlog tegen de Sovjet-Unie niet aandurften. In elk geval bezetten zij de randstaten, maakten zich meester van de Moermansk-spoorweg, voerden door middel van het Ozecho-Slovaaksche leger een rechtstreeksche oorlog tegen de Sovjets, en deden Centraal-Rusland van de Zuid-Russische graantoever af, roofden een groot deel van de Russische staatschat, ontbonden sovjets en lieten Russische arbeiders neerschieten.

De bolsjewiki, die de contra-revolutie met terreur beantwoordden, stelden tevens hun haele economie in dienst van deze bovenmenselijke krachtsinspanning. De periode van het oorlogscommunisme was economisch dezelfde daad als de burgeroorlog. Wat het buitenland betreft, hield Sovjet-Rusland nog steeds rekening met een gewelddadige doorbraak binnen afzienbare tijd, met de West-Europeesche revolutie. De bolsjewiki annuleerden de oorlogsschulden uit de tijd van de ozaar en Kerensky, maar waren in 1918 gedwongen, in een nota aan Wilson te verklaren,

October

dat zij "tegenwoordig de deelname aan onderhandelingen met die regeringen toestemmen, die nog niet de wil van het volk uitdrukken." Wilson zelf vroegen ze, hen te willen meedeelen, of de Vereenigde Staten en haar bondgenooten genegen waren de interventie te staken, "indien het Russische volk zich bereid verklaart, hen daarvoor te betalen en een losprijs te geven, zooals een plotseling aangevallen mensch zich van zijn aanvallers loskoopt?" En in Januari 1919 schreven de bolsjewiki de Amerikaansche regering opnieuw: "Wij deelen uw verlangen naar herstel van normale betrekkingen tusschen Amerika en Rusland en zijn bereid alles uit de weg te ruimen, wat deze zouden kunnen verhinderen." Toen dan ook de geallieerden begin februari 1919 voorstelden op de Frinseneilanden een conferentie te houden, om door onderhandelingen met Rusland een einde aan de interventie te maken, verklaarde de Sovjet-regering ten opzichte van het oorlogsschuldenprobleem: "voor alles bereid te zijn, in deze kwestie aan de eisch van de Entente-machten tegemoet te komen" en stelde zij als borg voor de overmaking der verschuldigde rente-bedragen, levering van bepaalde grondstoffen voor. Voor de eerste maal bood zij economische concessies aan, en zij verklaarde tenslotte de bedoeling te hebben, "de behandeling van de vraag over eventuele annexaties van Russische gebiedsdeelen door de Entente-machten zonder meer buiten deze onderhandelingen te laten."

Al deze aanbiedingen konden de voortzetting van de burgeroorlog niet verhinderen, want de Entente wilde de val van de bolsjewiki. Deze bevonden zich dus in een buitengewoon gevaarlijke en dubbelzinnige situatie, toen ze het oprichtingscongres van de IIIe Internationale in Maart 1919 te Moskou bijeenriepen. De vertegenwoordigende buitenlandse partijen waren klein en hadden ten deele reeds beslisende nederlagen achter zich. Van directe revolutionaire mogelijkheid van actie der nieuwe organisatie kon geen sprake zijn. Toch was de situatie op zich zelf hoopvol, en op het eerste congres gaf de vastbesloten revolutionaire taal van Lenin de toon aan: "Bespoediging van de koloniale en van de proletarische revolutie, de verandering van de oorlog in de burgeroorlog, arbeidersraden, dictatuur: "Het oude kapitalistische systeem bestaat niet meer, het kan niet meer bestaan." (Richtlijnen). Een bolsjewistisch socialiseringsprogramma werd ontworpen, de stelling van het "socialistische Rusland" ten opzichte van de overwinende imperialistische grootmachten en hun vazalstaten en de landen van het overwonnen imperialisme vastgelegd. Aan de in wording verkeerende "Volkenbond" werd de rol van een heilige alliantie van de kapitalisten voor de onderdrukking van de arbeidersrevolutie" toegeschreven, de leuze van de wereldrevolutie werd verkondigd.

De oprichtingsdagen van de Komintern waren ondertusschen de dagen van zijn nederlaag in Europa. Het Berlijnsche Maart-avontuur, de Münchener raden-republiek, de Hongaarsche revolutie, waren gevoelige klappen van de opdringende Midden-Europesche contra-revolutie tegen de kwetsbare en van de proletarische massa's geïsoleerde linksche groepen. De Russen voelden zich nog verder in het nauw gedreven, nog meer geïsoleerd. Zij geloofden, dat zij het revolutionaire rijpingsproces in West-Europa niet konden afwachten en streefden naar een van boven, d.w.z. door Moskou geleide bespoediging van het revolutionaire proces volgens de op Russische bodem zoo doeltreffende recepten van de bolsjewistische tactiek. "Op tot de massa's" werd de leuze die hen onbewust

in een radicaal opportunisme stootte. Toen zij de KPD. door de gemeenste, door Radek en Levy uitgedachte apparaatmethoden het parlementarisme en deelname aan de arbeid der contra-revolutionaire vakverenigingen opdrongen en de "ultra-linksche" meerderheid uit de partij wierpen, (herfst 1919 - Heidelberger partijcongres) geloofden zij nog aan een bespoediging van de revolutionaire aanval. De onmiddellijke ervaring toonde echter, dat de voor Rusland feillooze methoden van Lenin in het kapitalistische West-Europa faalden. Rusland was gedwongen zich als nationale staat te midden van een kapitalistische wereld te handhaven. Zijn Komintern-politiek werd zonder wijziging van zijn bolsjewistische lijn, de politiek van een naar de toekomst verschuiven van de West-Europesche revolutie. De hoop op een internationale revolutie werd weliswaar niet opgegeven, maar hier werd niets meer voor in de waagschaal gezet; de nieuwe politiek eischte steeds een 100% zekerheid. Dit betekende, zoo niet theoretisch, dan toch praktisch het zekere einde van elke revolutionaire politiek.

De wending naar het nationale zelfbehoud.

Tot eind 1919 was de Sovjet-regering in staat geweest, de binnenlandsche contra-revolutie langs militaire weg te overwinnen, d.w.z. de vermoede Entente-interventie terug te dringen. De overwinning in de burgeroorlog ging echter gepaard met de nederlaag van het systeem van het oorlogssocialisme. Ten eerste raakte de economische verzorging van het land uitgeput - tot met een bedrag van 80%. Ten tweede begon het proletariaat tegen het terroristische tyrannensysteem der bolsjewiki te rebelleeren en eischte het de raden-democratie. Ten derde kwamen de boeren heftig voor hun particuliere economische belangen op, waaraan zij door middel van ernstige sabotage kracht bijzetten. (Het oproer van Kroonstad was het meest typische voorbeeld van het samengaan van politieke arbeiders - met boeren-eischen. Trotzky, bijgestaan door Stalin, maakte zich hier tot de moordenaar der arbeiders van Kroonstad, een Noske in wreedheid en bloeddorst overtreffend, terwijl hij de weg voor de vervulling van de door de boeren gestelde eischen eeffende.) De NEP-koers baande de weg voor het kleine particuliere kapitaal, voornamelijk dat van boeren en kleine kooplieden, en door de staat gecontroleerd klein privaat-kapitalistisch bedrijfsleven moest het land de economische opbloei brengen.

Wat het buitenland betreft, begonnen de Russen de terugtocht, nadat zij in de oorlog tegen Polen een besliste militaire nederlaag hadden geleden. Tschitscherin verklaarde toen in een oproep aan de "werkenden" van de Entente-landen, gedagteekend 28 Januari 1920, dat Rusland niet van plan was zijn macht tot een of ander vreemd land uit te strekken, of het zijn Sovjet-agenten tegen de volkswil op te dringen. Het beroep op de proletarische revolutie, nam een bescheiden, platonisch karakter aan. Niet de wereldrevolutie, doch de noodzakelijkheid zich bij de groep van wereldstaten aan te sluiten, bepaalde de Russische buitenlandse politiek. Zooals Lenin voor en gedurende de Russische revolutie een breed opgezette politiek voor de benutting van de meest verschillende krachten ontwikkelde, ontwierp hij thans een plan om van de meest verschillende naties gebruik te maken ten behoeve van de buitenlandse veiligheid. Want de noodzakelijkheid om diplomatieke garan-

ties voor de Sovjet-staat te verkrijgen, volgde rechtstreeks uit het loslaten van de revolutionaire wereldpolitiek. Rusland begon de basis voor zijn beroemde "vredespolitiek" te leggen. Het begon in het Westen met de eerste garanties. In de loop van 1920 wist men een definitieve erkenning door Estland, Lithauen, Lettland, Finland los te krijgen. Deze randstaten voelden de druk van de Sovjet-staat onmiddellijk en rechtstreeks; aan de andere kant hadden zij echter ook de grootste behoefte aan een tegenwicht om de beheersing door de Westersche grootmachten, althans binnen zekere grenzen, te ontgaan.

Deze politiek van de kleine staten, die twee jaren vroeger, geholpen door de Entente de communistische revolutie in bloed hadden gesmoord, noopte Lenin in 1920 een rechtstreeks verbond met de "bourgeoisie der kleine staten" te proclameeren. Hij stelde vast, dat het de bolsjewiki gelukt was, niet alleen de arbeiders van alle landen op hun hand te krijgen, doch tevens de bourgeoisie der kleine staten, immers, de imperialisten onderdrukten niet alleen de proletariërs van alle landen, maar ook de bourgeoisie van de kleine staten. Daarom hadden de bolsjewiki de "weifelende bourgeoisie van ontwikkelde landen voor zich gewonnen." (Zie Samtl. Werke Bd. XXV S. 120).

In deze periode van beginnende bondgenootschappen tusschen de Sovjet-Unie en de bourgeoisie uit bepaalde kapitalistische staten viel het Tweede Congres der Komintern. Dit legde de basis voor het holle revolutionaire krachtsvertoon, dat de leiding der Komintern tot niets verplichtte. Het manifest van het Congres verkondigt de ondergang van Europa en van de wereld en de opstand van het proletariaat: "De burgeroorlog is over de geheele wereld aan de orde van de dag." - Overigens toonde het Congres in hooge mate haar belangstelling voor het koloniale Oosten en proclameerde "een politiek van verwerkliking van het nauwste samengaan van alle nationale en koloniale vrijheidbewegingen met Sovjet-Rusland." In het bijzonder beval het de organisatie der boerenbeweging in de koloniën met als doel de oprichting van boeren-sovjets aan.

Achter deze plannen voor de Oost-Aziatische revolutie was nog de vaste wil om tot een agrarisch-revolutionaire aanval tegen het imperialisme te komen. De besluiten omtrent de Komintern in West-Europa echter hadden een geheel ander karakter. Het was daar voor de Russen van belang om een breede parlementaire en op de grondslag der vakverenigingen staande massa-beweging te kweeken. "Dieper in de massa's" eischten hun leuzen, die richtlijnen voor de verdediging der oude leiding en voor het oprichten van bolsjewistische cellen in de meest uiteenlopende reformistische arbeiders-organisaties aangaven. De 21 voorwaarden betreffende de aansluiting van nieuwe partijen bij de Komintern brachten eigenlijk geen principieele strijd over de tactiek. Het Parlementarisme, de deelneming aan de vakbeweging, en de doelstellingen van de "proletarische dictatuur" verbonden de centristen (1) met de bolsjewiki. De 21 voorwaarden dienden echter om de Russische leiding over de aan te sluiten massa-partijen der centristen te verzekeren. De oude leiderskliek moest opzij gezet, de centristisch-democratische tradities in de organisatie's moesten worden vernietigd. Het gebrek aan in-

(1) "Centristen" in de oude sociaal-democratie het z.g. "midden" (Bebel, Kautsky - Met revolutionaire frase en reformistische praktijk. Later werd hieruit de duitse U.S.P. (Unabhängige Sozialistische Partei).

zicht der aanhangers van deze partijen was eerder een voordeel voor de Moskousche leiding, die van plan was deze organisaties te gebruiken voor de toenmalige belangen der Russische buitenlandsche politiek en ze gelijktijdig als reserves voor een latere revolutie op te voeden; twee op-gaven, die noodzakelijk met elkaar in tegenstelling raakten, de dubbelzinnigheid van de Komintern-politiek aantoonde en de belangen van het West-Europeesche proletariaat negeerden. Als het voornaamste van alle besluiten van het Tweede Congres moet echter de volgende bepaling van het manifest over de Communistische Internationale worden opgevat: "De belangen van Sovjet-Rusland werden door de Communistische Internationale tot haar eigen gemaakt."

Het toetreden tot de internationale diplomatie.

De arbeid van 1920 droeg reeds in 1921 vruchten. De NEP consolideerde zich en bracht de eerste verlichting voor het ontredde land. De eerste garanties in het Westen werden door die in het Oosten gevolgd. Rusland begon het diplomatieke tegenspel tegen de Aziatische politiek van Engeland, gedurende lange tijd zijn onverzoenlijkste en gevaarlijkste tegenstander. De drie neutraliteits- en niet-aanvalsverdragen met Perzië, Afghanistan en Turkije kwamen in februari en maart 1921 spoedig na elkaar tot stand. Rusland annuleerde de czaristische eischen en verdragen en verkreeg tot op zekere hoogte garanties voor wederzijdsche militaire bijstand. Perzië verklaarde zich bereid, om in geval van een buitenlandse inval, Russische troepen in zijn gebied toe te laten. Afghanistan liet zich Russisch geld en "andere materialen" beloven, en Turkije aanvaardde de toezegging van het recht voor de volkeren van het nabije Oosten op vrijheid, onafhankelijkheid en zelfbepaling hunner regeeringsvorm. Tegelijkertijd verkreeg Rusland ook definitieve, diplomatieke erkenning door Polen, dat zich reeds toen uit de greep van Frankrijk trachtte los te maken. Ten slotte stelde Mongolië zich in November 1921 praktisch onder Russische bescherming. Met inbegrip van de gewelddadige annexatie en "bolsjewiseering" van Georgië kon de Russische politiek langs het geheele front der Aziatische grenzen op een reeks van politieke successen wijzen, die zijn positie in het Westen aanmerkelijk verbeterden.

Want het NEP-program omvatte ook aanknooping van handelsbetrekkingen met de ontwikkelde kapitalistische staten en het betrekken van het Westersche kapitaal in concessie-ondernemingen. Het door de na-oorlogscrisis in hevige mate verzwakte kapitalistische Europa verzoende zich met het bestaan van Sovjet-Rusland en begon begrip te krijgen voor de voortdurende Russische verzekering van wederzijdsche economische afhankelijkheid en wederzijdsche economische voordeelen. Reeds in de loop van het jaar 1921 sloot Rusland handelsovereenkomsten met Engeland, Duitsland, Noorwegen, Oostenrijk en Italië af, waarbij Oezcho-Slovakië zich in Juni 1922 nog aansloot. Al deze overeenkomsten brachten de feitelijke erkenning van de Sovjet-Unie met zich mee; het verdrag met Duitsland zelfs bovendien de erkenning van de exterritoriale rechten voor de Russische handelsvertegenwoordigers.

Rusland van zijn kant verplichtte zich om overal de z.g. "propaganda-clausule" na te komen. Reeds in het jaar 1919 had de Sovjet-regering zich bereid verklaard "in de algemeene overeenkomst met de Entente-machten de verplichting op zich te nemen zich niet in hun binnen-

landsche aangelegenheden te zullen mengen." Dientengevolge namen de Sovjet-vertegenwoordigers in Duitschland, na het verdrag van 5 Mei 1921 b.v. de verplichting op zich om "zich van elke agitatie of propaganda tegen de regeering of de staatslichamen van het land waar ze zich bevonden, te onthouden." In het verdrag met Czecho-Slovakië werd nog een belangrijk verder gaande verplichting opgenomen tusschen de verdrag sluitende regeeringen, "om zich van elke tegen regeering, staats- of andere openbare instellingen, of tegen het sociaal-politieke systeem van de andere verdrags-partner gerichte propaganda te onthouden en niet aan politieke en sociale oneenigheden die in de betreffende staat zouden kunnen ontstaan, deel te nemen."

In het jaar 1923 ontving Engeland tenslotte de verklaring van de Russische regeering, "noch met geldmiddelen, noch in welke andere vorm ook, personen, verenigingen, agenturen, of instellingen te ondersteunen, wier doel daarin bestaat in een of ander deel van het Britsche imperium met inbegrip van alle Britsche protectoraten, alle door Groot-Brittannië beschermde staten en alle Britsche mandaat-gebieden, ontevredenheid te zaaien of opstanden te ontketen en al hun officieren en ambten de volledige en alijdurende naleving van deze voorwaarden voor te schrijven." (Memorandum van de Sovjet-Regeering 4 Juni 1923). Het is bekend, dat de verbreking van de Britsch-Russische relaties in 1924 ten gevolge van de vervalschte Sinowjew-brief juist met verwijzing naar deze clause geschiedde, nadat een ontwerp-overeenkomst, die geen rechts-geldigheid meer kreeg, ook "personen en organisaties onder hun directe en indirecte controle met inbegrip van organisaties die op de een of andere wijze financiële ondersteuning van hen ontvingen" in de propaganda-clausule zou worden opgenomen. Daarmee hadden de Engelschen rechtstreeks de Komintern bedoeld. Deze formulering is toen in 1929 uitdrukkelijk bevestigd en van kracht geworden. De Sovjet-Regeering bestrijdt weliswaar formeel invloed op de Komintern te hebben, wat de internationale volkomen terecht rechtsdeskundigen meermalen bevestigden.

Rusland begon zich in 1921 met het kapitalisme der Europeesche groote mogendheden te voorzoenen, en in de kapitalistische wereldhandel binnen te dringen. Onder dit teken vond het Derde Wereldcongres van de Komintern plaats. Rusland beschikte tijdens zijn bijeenkomen reeds over het eerste begin van een internationaal diplomatiek apparaat waar tegenover het tot nog toe eenige instrument van de buitenlandsche politiek, de Komintern-organisatie, meer en meer werd teruggedrongen. Werd door een deel der kapitalistische wereld de Sovjet-Unie erkend, dan begon deze haar consolidatie te erkennen. De perspectieven van het Derde Congres werden kleiner. "De Communistische Internationale heeft haar tactische richtlijnen op een langzame ontwikkeling ingesteld", verklaarde Sinowjew. Het betrekkelijke krachtherstel van de bourgeoisie werd officieel geconstateerd en van een actief revolutionaire politiek even officieel afgezien. De Komintern keerde na een formele veroordeeling van Levy de Duitse Maart-actie de rug toe en legde er de nadruk op, dat het West-Europeesche proletariaat van nu af aan in de eerste plaats op verdedigings-acties en economische strijd binnen engere grenzen aangewezen was. In de "Italiaansche kwestie" werd weliswaar stelling genomen tegen de centristische leiderskliek, de centrum-partij in haar geheel echter opgenomen en aan toegewijde bolsjewistische leiders toe vertrouwd. In Duitschland werd een samensmelting met de massa's der USP tot stand gebracht, de "Ultralinksche" KAP echter als "sympathiserende" partij buitengesloten. De tactiek, die de West-Europeesche

partijen verplicht werden te volgen, was er een van consequente toenaadering tot de Sociaal-Democratie. De weg van het eenheidsfront met de toppen der reformistische partijen werd ingeslagen, de perspectieven voor parlementaire "arbeidersregeeringen" opgesteld. (Onder invloed van deze tactiek verklaarde Brandler voor de Duitse rechtbank, dat zijn partij de dictatuur van het proletariaat met behulp van de constitutie van Weimar tot stand wilde brengen.)

Rusland wordt een factor in de internationale politiek der groote mogendheden.

"Zonder Rusland is er geen economisch herstel van de wereld mogelijk", had Radek in November 1920 verklaard. En met deze stelling, die in het belang van de Russische opbouw, de belangen van het wereldkapitaal diende, drong de Sovjet-Unie, na met verschillende kleinere staten tot een vergelijk te zijn gekomen, ook politiek in de rijen der groote mogendheden binnen. Na de afsluiting van handelsverdragen volgde de strijd om deelname aan de groote, internationale conferenties. In 1921 protesteerde Rusland herhaaldelijk tegen het niet uitnodigen tot de deelname aan de conferentie van Washington, die de vloot- en invloedssfeer-kwesties in de Pacific behandelde. In het jaar 1922 bereikten de Russen hun doel; zij werden voor de conferentie van Genua, gedurende de maand Maart, uitgenodigd, waar de economische en financiële problemen van de wederopbouw van Europa op de agenda stonden. Tschitscherin verklaarde daar, dat de Russische delegatie "van meening is, dat in de tegenwoordige tijd, die een naast elkaar bestaan van de oude en de in opkomst zijnde nieuwe sociale orde mogelijk maakt, de economische samenwerking tusschen de, deze beide systemen vertegenwoordigende staten voor een algemeen, economisch herstel dringend noodzakelijk is." Rusland zou praktische relaties met de andere regeeringen en handels- en industrie-kringen in andere landen zoeken. Voor een economisch wereldherstel moesten allerwege tijdelijke offers worden gebracht. "De economische opbouw van Rusland, het grootste land in Europa, dat over geweldige natuurschatten beschikt, is een absolute voorwaarde voor de wederopbouw der wereld." Rusland, verklaarde Tschitscherin verder, was bereid zijn grenzen voor internationale doorvoeren vrijwillig te ontsluiten, miljoenen hectaren van de vruchtbaarste aarde voor ontginning beschikbaar te stellen, hout-, steenkool- en ijzererts-concessies te geven, en voor samenwerking tusschen industrie en landbouw in Europa en Siberië zorg te dragen. Het Russische memorandum beloofde de buitenlandsche ondernemers "meer dan voldoende garanties" van juridische aard. Rusland verklaarde zich zelfs bereid tot wederzijdsche schadevergoeding voor oorlogsverliezen van buitenlandsche onderdanen. De hoofdzak, waar het voor de Russen om ging, was het verkrijgen van kapitalistische ondersteuning voor hun binnenlandsche opbouw. "Voor de economische opbouw van Rusland is financiële ondersteuning door andere landen onontbeerlijk", deelde Tschitscherin op 20 April 1923 Lloyd George, de leider der Britsche delegatie, mede. Ondertusschen werden Rusland door de 8 delegatie's der kapitalistische machten een reeks van politieke eischen gesteld, men verlangde de volledige terugbetaling der oude oorlogsschulden, enz. Overeenstemming werd niet bereikt. Toch verzekerde de Russische delegatie aan het slot met nadruk, dat "Rusland is ook in

de toekomst bereid de buitenlandse mogendheden, door middel van overeenkomsten, serieuze concessies te doen. Dit echter onder voorwaarde, dat genoemde concessies met gelijkwaardige aanbiedingen aan het Russische volk door de tegenpartij worden beantwoord."

Economisch bracht Genua niet, wat Rusland had gehoopt. In aansluiting daarop boekte het echter daarvoor in de plaats een groot politiek succes, n.l. de afsluiting van het Verdrag van Rapallo met Duitsland. Frankrijk had geprobeerd de Russen tot erkenning van het verdrag van Versailles te bewegen en schadeloosstelling aan Duitsland te vragen. Rusland werd het echter met Duitsland eens, door een verdrag, waarin het wederzijds afzien van alle aanspraken op oorlogsschadeloosstelling werd vastgelegd. Duitsland erkende Rusland de jure (rechtens). De Sovjet-Unie sloot daarmee een stilzwijgend anti-Versailles-bondgenootschap. Preobraschenski schreef in een brochure over Rapallo: "De overeenkomst opent het Duitse kapitaal de poorten van Rusland." Dit kapitaal werd echter ten behoeve van een indirect militair bondgenootschap belegd. Duitsland bouwde in Rusland verschillende gifgas- en vliegtuig-fabrieken. Een geheime clause in het Rapallo-verdrag omschreef de samenwerking van het Rijksweer-ministerie met de revolutionaire oorlogs-raad, ingeval van een Duits-Poolsch militair conflict. Een feit is, dat gedurende lange tijd het nauwste contact tussen de Russische en Duitse legerleidingen bestond, dat culmineerde in het stilzwijgende plan de door Duitsland nagejaagde "bevrijdingsoorlog" tegen Frankrijk in bondgenootschap met het Roode leger te voeren.

In hoeverre Rusland zich door het verdrag van Rapallo veilig voelde, blijkt uit het feit, dat het, in aansluiting op de conferentie van Genua, een ontwapeningsconferentie met de Randstaten trachtte te beleggen. Het voorstel om het Russische leger tot 200.000 man te verminderen, bleef een platonische verklaring (een verklaring waaraan geen begin van uitvoering werd gegeven), want de randstaten gingen op geen enkel ontwapeningsplan in. Daarna verwierp Rusland ook de overeenkomst betreffende een niet-aanvalsverdrag. Hiermede verschaftte het zich indirect een listig alibi voor het geval van een Duits-Poolsch conflict - een omstandigheid, die voor het bestaan van de geheime clause in het Rapallo-verdrag pleit.

In 1923 was Rusland bondgenoot van de groote mogendheid Duitsland, dat voor het herstel van zijn imperialistische positie in Europa streed. De Sovjet-Unie begon nu de imperialistische tegenstellingen tussen de groote mogendheden te benutten om zich onaangetast tussen hen te handhaven en zoo mogelijk wederzijdsche concessies te verkrijgen. Het IVde wereldcongres van de Comintern, dat in de winter van 1923 plaats vond, had tot doel om de Comintern-partijen in deze richting te leiden. De Sovjet-Unie werd hier, nog meer dan bij vroegere congressen, in het middelpunt van alle politiek geplaatst. "Hoe meer de Sovjet-Unie zich weer verheft en versterkt, hoe machtiger deze belangrijkste van alle revolutionaire factoren in de internationale politiek aan invloed zal winnen", zeiden de thesen over de tactiek. Het congres wijdde de grootste aandacht aan de vragstukken der Duitse politiek. De resolutie over het vredesverdrag van Versailles verklaarde over datzelfde Duitsland, dat thans onder het niets-ortziende juk der groote monopolistisch-kapitalistische groeperingen en met behulp van buitenlandse

leeningen bezig was de meest gewetenloze uitplunderings- en onteigeningscampagne tegen middenstand en proletariaat door te voeren: "ontwapend en van elk verdedigingsmiddel beroofd, is het aan de imperialistische mogendheden op genade en ongenade overgeleverd." Aan de Duitse en Fransche communistische partijen werd aangeraden gemeenschappelijk tegen het verdrag van Versailles te strijden. De tactiek van het eenheidsfront, d.w.z. de verdere toenadering tot de sociaal-democratische partijen werd uitvoerig behandeld. Men adviseerde om overeenkomsten, tegelijkertijd "van onderen op" en "van boven af", aan te gaan. Tenslotte verklaarde men: "Daar de Communistische Internationale parden voor het eenheidsfront der arbeiders uitgeeft en overeenkomsten tussen de afzonderlijke secties der Communistische Internationale en de partijen en groeperingen der IIde en IIIde Internationale goedkeurt; kan zij zich vanzelfsprekend niet aan soortgelijke afspraken op internationale maatstaf onttrekken." De Comintern werd dus officieel naar de IIde Internationale gekoerst, die men, zeer logisch, wilde winnen om via haar groote partijen langs parlementaire en morele weg de beoogde economische overeenkomsten met de kapitalistische mogendheden te bereiken. Met het oog hierop, werd ook de theorie van de "arbeidersregering" in West-Europa gepropageerd. Een dergelijke regering, die men zich in de eerste plaats als een volledig parlementaire dacht, werd als een "coalitie op economisch en politiek gebied van alle arbeiderspartijen voor de strijd tegen de burgerlijke macht en de uiteindelijke ondergang hiervan" voorgesteld. De "zuiver parlementaire basis" van zoo'n arbeidersregering werd uitdrukkelijk voor mogelijk gehouden.

Al deze besluiten werden speciaal met het oog op de Duitse situatie genomen. Het verbond met de Duitse bourgeoisie scheen zijn militaire verwezenlijking te naderen. Door de Duitse Communistische Partij werd het nationale eenheidsfront op de meest ongehoorde en schaamteloze wijze voorbereid. Later, tijdens het Essener partij-congres in 1925, verklaarde de KPD, dat Duitsland tot het eind van 1923 geen imperialistisch, doch een nationaal onderdrukt land was geweest, dat de toentertijd verwachte oorlog tegen Frankrijk dus ook geen imperialistische, doch een nationale bevrijdingsoorlog zou zijn geweest, die het Duitse proletariaat dus voor dat geval had moeten ondersteunen. Het is mogelijk, dat de leiding der Comintern in 1923 nog geloofde het bolschewistische "socialisme" op de punten der Russische roode bajonnetten naar Duitsland te kunnen overbrengen, om dit land eerst "nationaal te bevrijden" en vervolgens de aaneengesloten Duitse bourgeoisie ten val te brengen - een standpunt, dat als twee druppels water leek op dat van de Nationale-communisten Wolfheim-Laufenberg (1919). Hoe het ook zij, Lenin liquideerde in 1923 de laatste overblijfselen van de klassenstandpunten, die hij tot dusverre gehuldigd had. Hij verklaarde, dat het socialisme in de West-Europese, kapitalistische landen, door een gelijkmatig "rijpwordingsproces", d.w.z. niet door innerlijke economische en sociale ontwikkeling, doch door de uitbuiting van de staten onderling, zou groeien." (Gesammelte Werke, Bd. XVIII, blz. 136 - Russische uitgave).

De Comintern trachtte thans de "nationale bevrijdingsoorlog" tegen Frankrijk als de Duitse revolutie te propageeren, en voor dit doel, door middel van de eenheidsfront-tactiek massa-invloed onder de Duitse arbeiders, d.w.z. de SPD en de vakverenigingen, te winnen. "In de parlementaire regeringsorganen" werd de leus, die de KPD ten-

slotte in Thüringen en Saksen, in de zomer van 1923, verwezenlijkte, doordat zij in deze beide middel-Duitse landen niet alleen een eenheidsfront, doch ook een regeringscoalitie met de SPD aanging. Dit geschiedde zoogenaamd om de "revolutie" in Duitschland zelf voor te bereiden, d.w.z. om zich ook van de leidersposten in de republiek van Weimar meester te maken. De tegen de herfst georganiseerde opstand werd echter, zoogenaamd wegens "verraad" van de SPD en wegens het te kort schieten van de leiding der KPD, praktisch op bevel van Moskou, afgelast, omdat men daar ook ditmaal de kans van slagen niet voor 100% aanwezig achtte. De energie van het Duitse proletariaat werd verspeeld, omdat de Moskouse kaarten te slecht geschud schenen.

Had de Comintern, met het oog op de Russische wederopbouw, al jaren terug elke werkelijk revolutionaire politiek in West-Europa opgegeven, zoo zag zij in 1923 tenslotte ook definitief van een gewelddadige aanvalspoging met behulp van het rode leger en van een eventueel militair bondgenootschap met het kapitalistische Duitschland, af. De terugtocht in 1923 was onvermijdelijk geworden omdat de gebeurtenissen geen oorlog tegen Frankrijk, doch de vraag van het "grijpen naar de macht" opgeworpen hadden. Daarom zag Moskou, zoowel van het "revolutionaire" als van het oorlogszuchtige avontuur af. De Russen verschansten zich achter het pacifisme, dat zij voortaan als primair-noodzakelijke behoefte voor hun buitenlandsche veiligheid beschouwden en beoefenden.

De pacificatie van de Russische naar het Westen gerichte politiek.

De NEP-periode bracht voor Rusland weliswaar een spoedige economische opleving, maar stelde aan de andere kant de bolschewistische verwachtingen erg te leur. De moeilijkheden van de opbouw groeiden, de eerste pogingen voor een planmatige organisatie ontwikkelden zich tot experimenten, die het bedrijfsleven weinig beïnvloedden, de buitenlandse concessies bleven zeer gering. De energie der bolsjewiki concentreerde zich diensgevolge geheel op het binnenland en de moeilijkheden daar namen hun aandacht volledig in beslag. Hun buitenlandsche politiek nam ten opzichte van het Westersche kapitaal een zuiver diplomatiek verdedigende houding aan: behartiging van economische belangen, beveiliging tegen alle eventuele storingen en uitbarstingen, hetzij op oorlogs- of revolutionair gebied, enz. De verhouding van Rusland tot Duitschland verloor het uitgesproken karakter van een bondgenootschap, ofschoon, onder leiding van Duitse Rijksweerkringen verdere samenwerking op lange termijn tot stand kwam. In 1925 werd een Duitsch-Russisch handelsverdrag gesloten, dat gedurende lange tijd een eerste plaats in de handelstransacties met Rusland innam. In 1926 volgde zelfs een niet-aanvalspact, dat waarschijnlijk de voortzetting van de Duitsch-Russische samenwerking ten opzichte van het Poolse vraagstuk moest beteekenen.

Desondanks breidde Rusland zijn relaties ook tot de andere kapitalistische mogendheden steeds meer uit. Nog in 1923 had het zich bereid verklaard aan de conferentie tot vermindering der zee-strijdkrachten deel te nemen. In de loop van 1924 ontving het zijn definitieve erkenning door een heele reeks landen, dank zij zijn verleidelijke handels- en concessie-aanbiedingen. In 1924 knoopten o.a. Engeland, Italië,

Noorwegen, Oostenrijk, Griekenland, Zweden, Denemarken, Mexico, de Hederschas, Hongarije en Frankrijk normale diplomatieke betrekkingen met Rusland aan. Alleen de Vereenigde Staten, die zich voldoende aan hun eigen, langzaam opbloeiende binnenlandsche conjunctuur konden warmen, bleven "onverzoenlijk".

Het Vde wereld-congres van de Comintern, dat in de zomer van 1924 werd gehouden, hield volledig rekening met de "veranderde toestand" d.w.z. de wending in de Russische buitenlandsche politiek. Men constateerde b.v. het "begin van een zeker democratisch-pacifistisch tijdperk" in de wereldpolitiek en men prees de Sovjet-Unie als het eenige land, dat een politiek van "werkelijke vrede" voerde. Zoals altijd schoof de leiding van de Comintern ook nu weer alle verantwoordelijkheid voor de Duitse nederlaag van zich af. De schuld hiervoor lag in het "verraad" van de leiders der SPD en het te kort schieten van de leiding der KPD, verklaarde de resolutie bij de mededeeling van het EKKI. De tactiek van het eenheidsfront werd van nu af aan nog slechts een "revolutionaire methode van agitatie en mobilisatie der massa's" genoemd, de "rechtse afwijking" der Brandler-Thalmann-groep vastgesteld (terwijl gelijktijdig Brandler tot eere-voorzitter van het congres werd gekozen) en het korte tijdperk van de groep Ruth Fischer-Maslow goedgekeurd om de nederlaag van de Comintern te versluieren. Practisch werd de versterkte "ultra-linkse" fraseologie gecombineerd met zuiver parlementaire perspectieven. De Sociaal-Democratische Partijen werden weliswaar als bijwagens der bourgeoisie betiteld, aan de andere kant echter, werd de mogelijkheid van vorming van "arbeidersregeringen" in een "heele reeks van landen" voorspeld. Zulke regeringen zouden "objectief" een vooruitgang betekenen, daar zij de ontbinding van de bourgeoisie beteekenden. De taak van de "ware aanhangers der proletarische revolutie" zou daarin bestaan, "zoo spoedig mogelijk van de zoogenaamde arbeidersregering tot een dictatuur van het proletariaat te komen". Het toppunt bereikte de parlementair-kretinistische zienwijze van de Comintern echter bij de beoordeeling van de Duitse nederlaag. Hierover zei men n.l.: "Na de zwaarste nederlaag van de revolutionaire beweging in Duitschland, na een daaropvolgende innerlijke crisis en na de brutaalste vervolgingen van buitenaf, herstelde de Duitse, Communistische Partij zich zeer spoedig, zij schied een goede leiding en demonstreerde door een schitterende stembus-overwinning met 3½ miljoen stemmen, dat haar revolutionaire kracht groter was dan ooit te voren." - De met behulp van de leiding der Comintern verknoeiide revolutionaire situatie in de herfst van het jaar 1923 gaf dus aanleiding tot viering van de "revolutionaire kracht" van een "stembus-succes", dat bovendien reeds weer in December 1923 verloren ging.

Op dit zijpad gebracht, beteekenden de Comintern-partijen niet meer dan een speldeprik in het lichaam der kapitalistische staten, terwijl zij half-putschistisch, half-parlementair werkten en een reserve vormden, die eventueel later door de Sovjets zou kunnen worden gebruikt. Daarbij zorgde de leiding der Comintern ervoor er steeds zoo veel mogelijk de domper op te zetten. Reeds in het jaar 1925 werd de "ultralinkse" groep Fischer-Maslow onschadelijk gemaakt, een daad, die tot de afscheuring van de trotskistische "Lenin-bond" leidde, terwijl de zeer plooibare, voor elke koers geschikte leiding van Thalmann aan het roer werd gezet. Practisch zorgden de Russen er voor elke revolutionaire beweging tegen te gaan. Duitschland was weliswaar na de smadelijke, zonder

tegenstand plaats vindende ineensstorting in 1923 verslagen, maar in Engeland rijpte thans de crisis. Niet in staat zijnde, in Engeland de een of andere actieve communistische partij te stichten, waren de Russen er alleen maar op uit daar een geschikte tegenkracht tegen de zeer anti-Russische koers der bourgeoisie te zoeken. Zij accepteerden hiervoor de ultra-reformistische vakverenigingen en bouwden op hun parlementaire invloed. Van 1925 tot 1927 was het beruchte anglo-Russische comité werkzaam, het eenheidsfront tusschen de Russische regeering en het Engelsche reformisme, zoowel tegen de anti-Russische, Engelsche diplomatie, als tegen het Engelsche proletariaat. Het jaar 1926 bracht de gigantische Engelsche mijnwerkersstaking, de geweldigste arbeidersstrijd, die Engeland ooit had meegemaakt. De met de Russen verbonden Britsche vakverenigingen wurgden de algemeene staking af en verhinderden de uitbreiding van de strijd over het front van de geheele arbeidersklasse. De met de Russen verbonden Engelsche vakverenigingen lieten de mijnwerkers in een negen maanden lange worsteling hulpeloos doodbloeden. De bolsjewiki echter, deden geen enkele poging om de zaak aan te pakken. Zij lieten het anglo-Russische comité voortbestaan, want hun diplomatieke belangen hadden voor hen veel meer waarde dan de belangen van het Engelsche en het overige proletariaat. De Russen wilden het oorloggevaar tegen hun land afweren. Zij wilden echter ook de Europeesche revolutie verhinderen, die hun in elkaar gezet sociaal systeem net zoo bedreigde als een militaire uitbarsting.

(Vervolg en slot in het Tweede Maart-nummer).

Rectificatie.

Men verzoekt ons het volgende op te nemen:

Inzake Spanje,

Het laatste nummer van de PIC bevat in het artikel over Spanje o.a. de mededeeling, dat de linkse partijen in het parlement o.a. bestaan uit de anarcho-syndicalisten. Dit is onjuist. In het parlement zit een (2?) vertegenwoordiger van de Syndicalistische partij van Pestana, oud-leider van de CNT. Deze is echter in 1931 reeds in de oppositie gegaan tegen de z.i. overwegende invloed van de anarchisten in de CNT. In het manifest "de los Treintós" (der 30) keerde hij zich hier tegen. Hij is toen geroeyeerd. Ook de oppositie liet hem los, toen hij tot de stichting van zijn parlementaire politieke partij overging.

Aan de verkiezingen hebben waarschijnlijk ook wel anarcho-syndicalistische elementen deelgenomen, al keerde de CNT zich ervan af, maar dit was dan uitsluitend vanwege de amnestie. De CNT heeft zich gekeerd tegen eenheidsfront-pogingen. Zij heeft een eenheid van actie aangeboden aan de UGT op de basis van onmiddellijke revolutionaire activiteit. Het is nog niet te zeggen, hoe dat afloopt.

Van het politieke eenheidsfront moet gescheiden worden de beweging der Alianza Obrera. Het betreft hier eenheidsvormingen voor onmiddellijke actie, zoals in Asturie. Men kan hierin de Spaansche vorm van de Sovjets zien. Van de Raden-opvatting verschillen deze allianza's door het feit, dat zij op vertegenwoordiging der stromingen, niet van de bedrijven zijn opgebouwd. Maar in de actie is het mogelijk, dat zij zich alsnog in die richting ontwikkelen. (Wegens plaatsgebrek moeten we het laatste deel van deze noot weglaten, zie de volgende PIC).

P. I. C.

PERSDIENST VAN DE GROEP VAN
INTERNATIONALE COMMUNISTEN

Deze persdienst verschijnt minstens éénmaal per maand.

Stuur ons uw vrijwillige bijdrage.

Int. Instituut
Soc. Geschiedenis
Amsterdam

DOELSTELLING:

De ontwikkeling van het kapitalisme voert tot steeds heviger crises, welke in steeds grooter werkloosheid en telkens diepere ontzetting van het productieapparaat hun uitdrukking vinden, waardoor miljoenen arbeiders buiten de productie staan en aan de uit-hongering zijn prijsgegeven. De toenemende verarming en de steeds groeiende onzekerheid

van bestaan dwingen de arbeidersklasse den strijd voor de communistische productiewijze aan te binden. De groepen van Internationale Communisten wekken de arbeiders in dezen strijd op, het beheer en de leiding van productie en distributie volgens algemeen geldende, maatschappelijke regels ZELF ter hand te nemen, om zoo DE ASSOCIATIE VAN VRIJE EN GELIJKE PRODUCTIEN te verwesenlijken. De groepen van Internationale Communisten zien den

wezenlijken vooruitgang der arbeidersbeweging in de ontwikkeling van het zelfbewustzijn der arbeiders. Daarom plaatsen ze zich tegenover de leiderspolitiek van de parlementaire partijen en van de vakbeweging en stellen de louse: ALLE MACHT AAN DE ARBEIDERSRADEN! DE PRODUCTIE IN HANDEN VAN DE BEDRIJFS-ORGANISATIES!

Negende Jaargang No. 5.
Maart 1936 No. 2.

ALLE MACHT AAN DE ARBEIDERSRADEN!
DE PRODUCTIE IN HANDEN DER BEDRIJFSORGANISATIES!

DE ONTWIKKELING VAN DE BUITENLANDSCHE POLITIEK DER SOVJET-UNIE
(vervolg).

Koerswisseling naar het Oosten.

Nadat de revolutie in Europa voor de Bolsjewiki had afgedaan, concentreerden zij hun "revolutionaire activiteit" op het Oosten. Op hetzelfde tijdstip, waarop zij de Duitse revolutie definitief de bonse gaven, n.l. in October 1923, kwamen zij met de 1ste Internationale Boeren Conferentie en de stichting van de "Internationale Boeren Raad", de z.g. Boeren-Internationale, op de proppen. Zij hoopten de boerenbeweging in het koloniale en half-koloniale Oosten en de daaraan verbonden massa-organisatie's van boeren door middel van deze internationale organisatie net zoo onder de duim van Moskou te krijgen, als dit met de communistische partijen van Europa het geval was. Al mislukte deze poging ook, omdat zij met het verkeerde object ondernomen werd, toch is zij zeer typeerend voor de politiek der bolsjewiki. En dit des te meer, omdat zij nog op het Vde Wereld-Congres, in 1928, het EKKI opdracht gaven, "zoo spoedig mogelijk maatregelen te treffen om de arbeid van de internationale boeren-raad nieuw leven in te blazen." In elk geval juichte het Vde Wereldcongres (zomer 1924) de oprichting van de Boeren-Internationale toe en het gaf de communistische partijen opdracht, overal de boeren-organisatie's te ondersteunen, die een massa-karakter droegen en naar de vorming van "arbeiders- en boeren-bondgenootschappen" streefden. Deze besluiten werden met het oog op het Oosten genomen. Zij luiden de politiek van het verbond tusschen de Communistische Partij en de Kwo-Min-Tang in.

De resolutie over de tactiek, op het Vde Wereldcongres aangenomen, verklaarde met groote openhartigheid, dat "de aandacht van de Comintern te veel door het Westen in beslag was genomen." De aanwezige kiemen der communistische partijen in het Oosten, de massa-bewegingen

Aan de lezers:

De beide PIC's over "De Ontwikkeling van de Buitenlandsche Politiek der Sovjet-Unie" verschijnen tezamen als brochure No. 7 in de serie "Marxistische Geschriften". De prijs is 10 cent.

Het Maart-nummer van de "Rate-Korrespondenz" bevat eenige ook in het PIC afgedrukte discussie over "Das Werden einer neuen Arbeiterbewegung" en een artikel "Kommunismus und Religion" dat ook in de eerstkomende PIC zal verschijnen. Prijs 10 cent.